

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з
навчально-виховної
роботи

Віталій БОЯРЧУК

“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Банківський менеджмент

(назва навчальної дисципліни)

спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»**

(шифр і назва напрямку підготовки)

Робоча програма «Банківський менеджмент» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Розробники: к.е.н., доцент Марків Г. В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування»

Протокол № 1 від 12.08.2024 року

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

_____ Грицина О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету УЕП

Протокол № 1 від 29.08.2024 року

Голова методичної комісії факультету УЕП

_____ к.е.н., доцент Ковалів В.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень

Освітній ступінь: Магістр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва)

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Характеристика навчальної дисципліни:

Обов'язкова

Кількість кредитів 4

Загальна кількість годин – 120

Вид контролю: іспит

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 4

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загальної кількості годин навчальної дисципліни становить (%):

для денної форми навчання – 35,0

для заочної форми навчання – 11,7

2. Програма навчальної дисципліни

1. СУТНІСТЬ, ФУНКЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ БАНКІВСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Менеджмент як система управління банком: суб'єкти, об'єкти і принципи банківського менеджменту
2. Напрями діяльності банківського менеджменту
3. Функції менеджменту банківської установи
4. Інструментарій фінансового менеджменту в банку

2. ОРГАНІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Сутність і зміст організації банківської діяльності
2. Принципи організаційного процесу в банку
3. Типи систем управління банком
4. Види організаційних структур банківських установ
5. Причини і фактори зміни організаційної структури банків
6. Суб'єкти управління банку та їх повноваження

3. ПЛАНУВАННЯ У БАНКУ

1. Сутність та види планування у банку
2. Стратегічне планування у банку, його етапи
3. Тактичне планування. Складання бізнес-плану в банках
4. Фінансове планування і бюджетування

4. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ І ПАСИВАМИ БАНКУ

1. Еволюція підходів до управління активами і пасивами банківських установ: їх переваги та недоліки
2. Сутність і зміст концепції інтегрованого підходу до управління активами і пасивами банку (УАП)
3. Стратегії управління активами і пасивами банків
4. Методи управління активами і пасивами банківських установ

5. Система аналітичних показників при реалізації інтегрованого підходу до управління активами і пасивами банку
6. Організаційна структура управління активами і пасивами банку. Комітет з управління активами та пасивами

5. УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РИЗИКАМИ

1. Сутність та класифікація ризиків у банківській діяльності
2. Організація управління банківськими ризиками
3. Система ризик-менеджменту в банку
4. Система управління кредитним ризиком у банківських установах
5. Методи управління ризиком незбалансованої ліквідності в банку

6. ОСНОВИ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Сутність та зміст безпеки банківської діяльності, її мета і завдання.
2. Види безпеки.
3. Підготовка персоналу банку з питань безпеки.
4. Структура підрозділу безпеки банку, його функції і завдання.

7. ЗАГРОЗИ БАНКУ

1. Поняття загрози та умови її утворення.
2. Зовнішні загрози, їх характеристика та тенденції.
3. Внутрішні загрози та їх характеристика.
4. Заходи захисту банку від зовнішніх і внутрішніх загроз.
5. Відповідальність за посягання на власність та імідж банку.

8. ДІЇ УСТАНОВ БАНКІВ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ

1. Суть та види екстремальних ситуацій.
2. Діяльність підрозділів банку під час загрози настання неплатоспроможності.
3. Ідеологічні диверсії в банку.
4. Попередження та порядок дій при загрозі терористичного акту.
5. Дії співробітників-інкасаторів банку в екстремальних ситуаціях.
6. Інші загрози для банку.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	Інд	С. р.		л	п	лаб.	Інд	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 2024 Семестр 1						Рік підготовки 2024 Семестр 1					
Тема 1.	9	1	2			6	9	0,5	1			7,5
Тема 2.	11	1	4			6	11	0,5	1			9,5
Тема 3	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 4.	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 5.	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 6	12	2	4			6	12	1	1			10
Тема 7.	12	2	4			6	12	0,5	1			10,5
Тема 8.	12	2	4			6	12	0,5	1			10,5
Разом	90	14	28			48	90	6	8			76
<i>Іспит</i>	30					30	30					30
Усього годин	120	14	28			78	120	6	8	-	-	106

4. Теми практичних занять

Тема	Назва теми	Години
1	Сутність, функції та завдання банківського менеджменту	2
2	Організація банківської діяльності	4
3	Планування у банку	4
4	Управління активами і пасивами банку	4
5	Управління банківськими ризиками	2
6	Основи безпеки банківської діяльності	4
7	Загрози банку	4
8	Дії установ банків в екстремальних умовах	4

5. Завдання для самостійної роботи

Завдання
<ol style="list-style-type: none"> 1. Антикризове управління банком 2. Підходи до оцінювання діяльності банку 3. Основні типи організаційних структур у банках 4. Особливості реорганізацій у структурі банку 5. Джерела забезпечення достатності капіталу банку і критерії їх вибору. 6. Цінові та нецінові методи управління ресурсами банку. 7. Науковий метод управління активами банку 8. Методичне і документальне забезпечення управління технологією кредитних операцій банку. 9. Управління кредитним ризиком банку. 10. Стратегії управління ліквідністю банку і їх економічна оцінка: 11. Сутність бізнес-планування 12. Основні показники бізнес-плану 13. Значення і джерела формування прибутку банку. 14. Рентабельність роботи банку і резерви її зростання 15. Організація взаємодії сил безпеки банку з правоохоронними органами.. 16. Об'єкти захисту. 17. Забезпечення функціонування системи заходів безпеки в банку. 18. Джерела зовнішніх загроз, вплив загроз на діяльність банку. 19. Кримінальні посягання на власність банків, банківське шахрайство, протиправні дії щодо банків як найбільш небезпечні види загроз. 20. Особливості небезпеки офшорного бізнесу та загроз іноземних суб'єктів. 21. Зловживання службовим становищем працівників банку, мотиви скоєння ними правопорушень та злочинів, порушень правил роботи. 22. Природні та штучні бар'єри. 23. Обладнання та технічна оснащеність банків. 24. Законодавчі та нормативні акти про організацію охорони банків. 25. Організація охорони банків силами державної служби охорони та спеціалізованих підприємств. 26. Організація перевезення цінностей та грошей в установах банків. 27. Технічні засоби та системи банку як об'єкти зосередження інформації, природні та штучні канали її витоку. 28. Ознаки наявності технічних засобів вилучення інформації. Фактори, що створюють умови витоку (передання) інформації. 29. Українське законодавство про інформацію з обмеженим доступом, банківську та комерційну таємницю.

30. Нормативна база банку з питань його інформаційної безпеки.
31. Забезпечення безпеки надання кредиту.
32. Робота щодо стягнення боргів за кредитними угодами.
33. Забезпечення безпеки роботи банків із пластиковими платіжними засобами.
34. Діяльність банків у боротьбі з легалізацією доходів, отримання злочинним шляхом.
35. Спеціальні інформаційні операції та комерційна розвідка в діяльності банків.
36. Спеціальні інформаційні операції та комерційна розвідка в діяльності банків.
37. Аналіз ринку праці й організація конкурсу для заміщення вакантних посад.
38. Розподіл функцій працівників у технологічних циклах банківських операцій.
39. Робота з кандидатами у період терміну випробування. Становлення працівників на посаді.
40. Ситуації, пов'язані з загрозою підризу (підривом) вибухового пристрою, захопленням заручників, нападом на банк. Умови виникнення таких ситуацій, поведінка в них та заходи банку щодо захисту майна, ресурсів, персоналу під час дії зазначених ситуацій.
41. Поведінка персоналу банку у разі виникнення пожежі в приміщеннях та будівлях банку. Пересування у будівлях, де виникла пожежа. Прийоми евакуації майна та персоналу банку. Заходи протипожежної безпеки.
42. Можливі ситуації, заподіяні стихійним лихом: повені (затоплення), землетруси, бурі та ін., організація дій персоналу банку у разі виникнення екстремальних ситуацій, заподіяних стихійним лихом. Поведінка під час затоплення та руйнування споруд банку.
43. Стан кримінальної ситуації в Україні, пов'язаної з посяганням на честь, гідність та життя громадян.
44. Заходи першої медичної допомоги. Евакуація та транспортування поранених та уражених. Поведінка з особами, на яких скоєно напад.
45. Основні канали витоку інформації під час використання електронних обчислювальних машин.
46. Класифікація захищеності автоматизованих банківських комплексів.
47. Обов'язки працівників банку щодо забезпечення безпеки електронних платежів.

6. Методи навчання

1. Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, обговорення.)
2. Наочні методи (ілюстрація, демонстрація, наочні матеріали)
3. Практичні методи: вправи, практичні роботи, реферати, самостійна робота, проектна діяльність)

7. Методи контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне детальний аналіз відповідей студентів),
 2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка (економічні диктанти, вирішення задач та ситуаційних вправ, складання тез, підготовка різних відповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо),
 3. Практична перевірка (здійснення складання, налагодження, розробка документації, виконання практичної роботи, аналіз виробничої інформації, вирішення професійних завдань, ділові ігри і т. д.
 4. Стандартизований контроль (тести).
- Види контролю: Поточний контроль, проміжний та семестровий контроль

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)								Підсумковий тест (іспит)	Сума
«Банківський менеджмент»									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
5	10	5	5	5	10	5	5	50 балів	100

9. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань. Курсових і дипломних робіт.

10. Рекомендована література

Основна

1. Банківський менеджмент: Підручник / О.А.Кириченко, В.І.Міщенко, В.П.Щербань та ін.; За ред. О.А.Кириченка, В.І.Міщенка. К.: Знання, 2005. 831 с.
2. Зубок М. І. Безпека банківської діяльності: навч.-метод. посіб. Для самостійного вивчення дисципліни. Київ : КНЕУ, 2003. 156 с.
3. Зубок М. Безпека банків. К.: КНТЕУ, 2013.
4. Отенко І. П., Мішин О. Ю., Мішина С. В. Організація та управління фінансово-економічною безпекою банківських установ : навч. посіб. Харків :ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 240.

Допоміжна

1. Живко З.Б., Просович О.П., Копитко М.О. та ін. Банківська діяльність: Навчальний посібник. За ред. З.Б. Живко. К.: Алерта, 2011. 248 с.
2. Реверчук С.К. Банківська система: підручник. за ред. д.е.н., проф. Реверчука С. К. Львів, «Магнолія 2006», 2013. 400 с.
3. Швайка, М. А. Банківська система України: проблеми становлення і удосконалення, упоряд., заг. ред. Овсянникова О. М. ; Асоц. деп. Верховної Ради України. К. : Вид-во Київ. міжнар. ун-ту, 2010. 760 с.

Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

www.bank.gov.ua/ – сайт НБУ

www.minfin.gov.ua – сайт Міністерства фінансів України

www.zakon.rada.gov.ua. – сайт Верховної Ради України

www.nssmc.gov.ua – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

www.nfp.gov.ua – Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

www.drs.gov.ua – Державна регуляторна служба України

www.sdfm.gov.ua – Державна служба фінансового моніторингу